

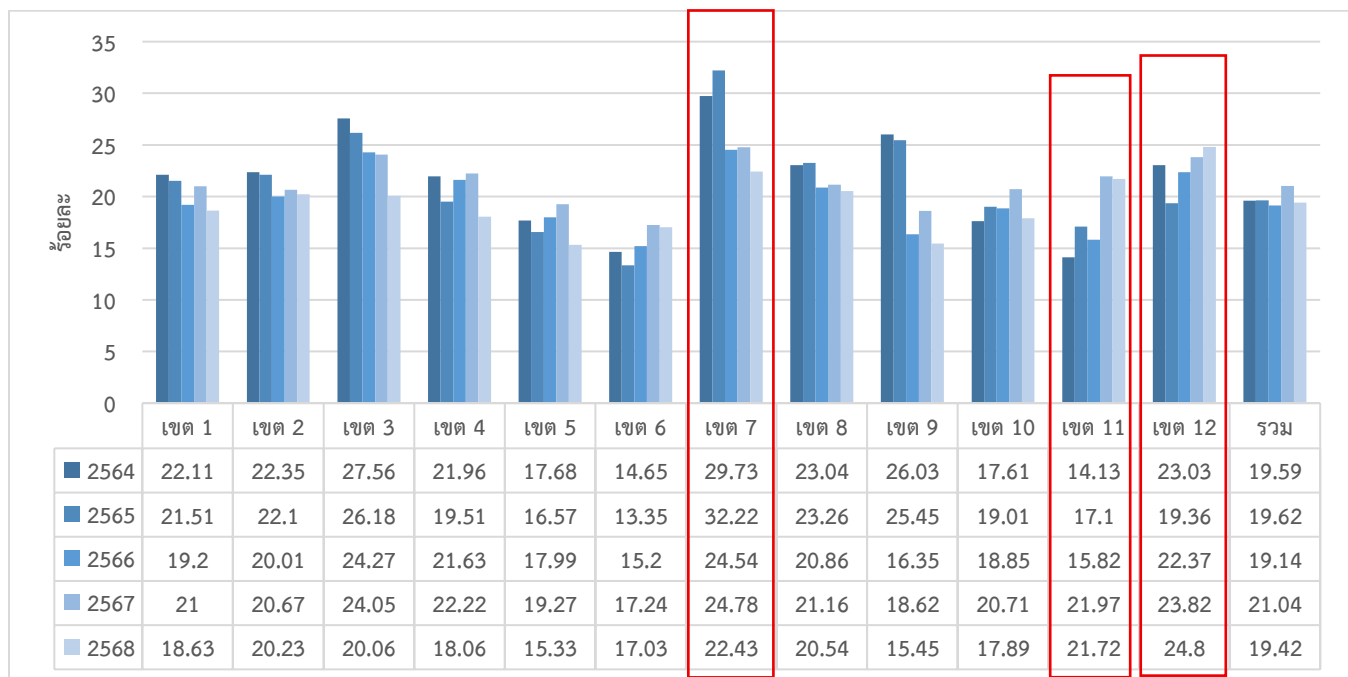
ตัวชี้วัดที่ 3.12 ร้อยละของเด็กอายุครบ 12 เดือน มีภาวะโลหิตจาง
รอบ 5 เดือนแรก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ระดับ 1

1.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด

- ผลผลิต/ ผลลัพธ์ ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ

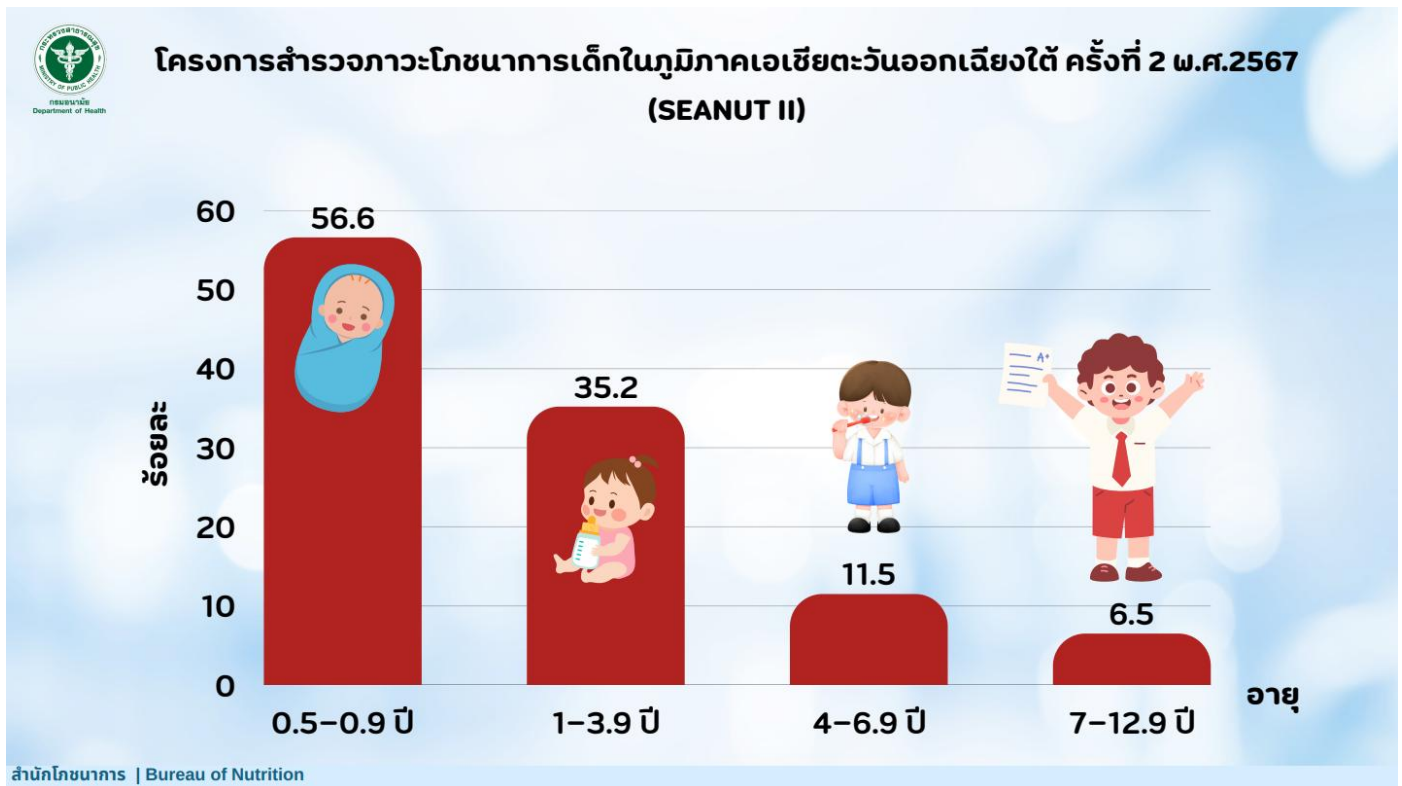
แผนภูมิที่ 1 ร้อยละของเด็กอายุครบ 12 เดือน มีภาวะโลหิตจาง

ที่มา : ระบบรายงาน 43 แพ้ม (Health Data Center : HDC) ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

การเปรียบเทียบสถานการณ์ (Compare) ข้อมูลจากระบบ Health Data Center ระหว่างศูนย์เขต
อนามัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2568 พบว่า เด็กอายุครบ 12 เดือน ในเขตรับผิดชอบ มีภาวะโลหิตจาง
ร้อยละ 19.59 19.62 19.14 21.04 และ 19.42 ตามลำดับ เมื่อแยกรายเขต พบว่า เขตสุขภาพที่ 12 ยะลา
เขตสุขภาพที่ 7 ขอนแก่น และเขตสุขภาพที่ 11 นครศรีธรรมราช ยังคงมีปัญหาลักษณะโลหิตจางในเด็กเล็กมากที่สุด
เป็น 3 อันดับแรก ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

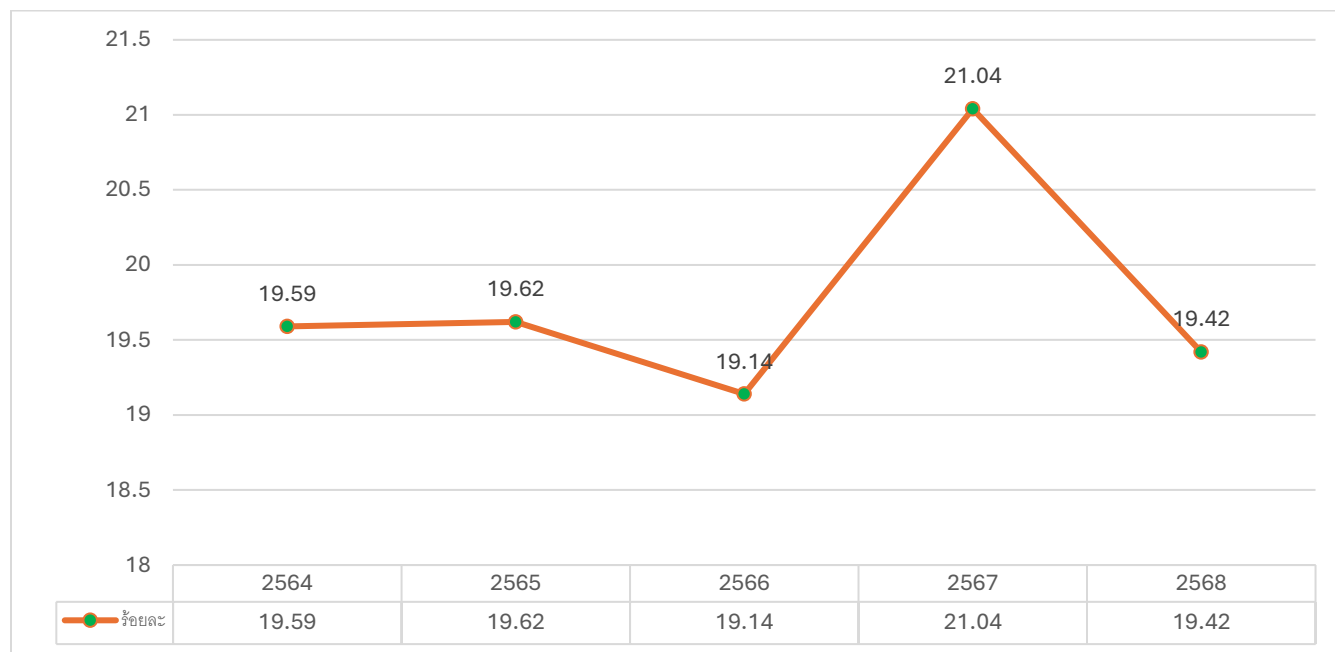
แผนภูมิที่ 2 ร้อยละของเด็กที่มีภาวะโลหิตจาง

ข้อมูลจากโครงการสำรวจภาวะโภชนาการเด็กในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2567 (South East Asia Nutrition Survey : SEANUTS II) ซึ่งเป็นการสำรวจทุก 10 ปี พบว่า กว่า 1 ใน 2 (ร้อยละ 56.6) ของเด็กทารกไทย อายุ 5 – 9 เดือน มีภาวะโลหิตจาง และลดลงตามช่วงอายุ กล่าวคือ เด็กอายุ 1 – 3.9 ปี 4 – 6.9 ปี และ 7 – 12.9 ปี มีภาวะโลหิตจาง ร้อยละ 35.2 11.5 และ 6.5 ตามลำดับ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2 ในขณะที่กรมอนามัย ได้เพิ่มความถี่ในการเฝ้าระวังภาวะโลหิตจางรายไตรมาสและรายปีจากระบบ Health Data Center (HDC) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ปี 2564 – 2568 พบเด็กอายุครบ 12 เดือน มีภาวะโลหิตจาง ร้อยละ 19.59 19.62 19.14 21.04 และ 19.42 ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีความครอบคลุมเด็กที่ได้รับการตรวจเพียงร้อยละ 33

- ผลผลิต/ ผลลัพธ์ ระดับ T (Trends) แนวโน้ม

แผนภูมิที่ 3 แนวโน้มเด็กอายุครบ 12 เดือน ในเขตรับผิดชอบ มีภาวะโลหิตจาง

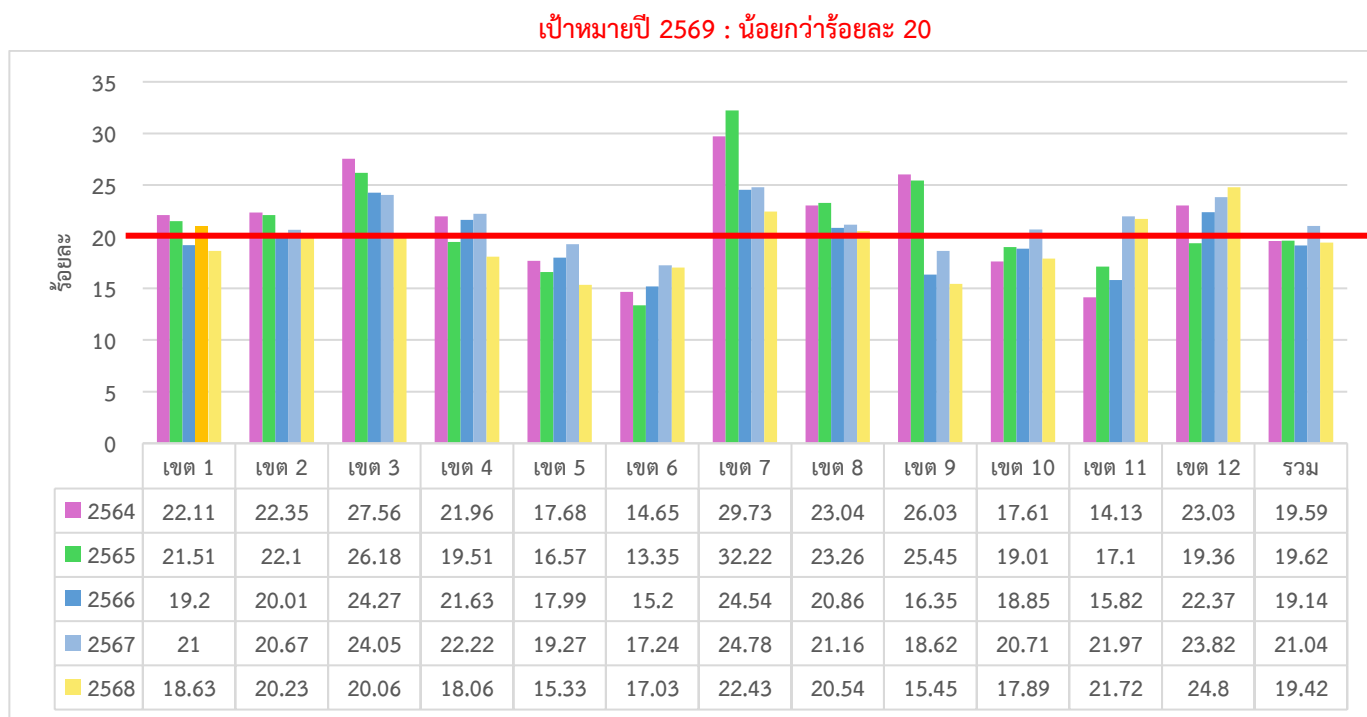

ที่มา : ระบบรายงาน 43 แฟ้ม (Health Data Center : HDC) ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

สำหรับแนวโน้มความชุกของเด็กอายุครบ 12 เดือน ที่ได้รับการตรวจภาวะโลหิตจาง ในช่วงอายุ 6 – 12 เดือน และมีค่าฮีมาโตคริต น้อยกว่า 33% หรือ ค่าฮีโมโกลบิน น้อยกว่า 11 กรัมต่อเดซิลิตร ในปี 2563 – 2566 มีแนวโน้มลดลง คิดเป็นร้อยละ 24.72 19.59 19.62 และ 19.14 ตามลำดับ แต่กลับเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในปี 2567 คิดเป็นร้อยละ 21.0 จนปีปัจจุบัน 2568 พบร้อยละ 19.42 ตามลำดับ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 3

● ผลผลิต/ ผลลัพธ์ ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

แผนภูมิที่ 4 ร้อยละของเด็กอายุครบ 12 เดือน ในเขตรับผิดชอบ มีภาวะโลหิตจาง (Coverage)

ที่มา : ระบบรายงาน 43 แฟ้ม (Health Data Center : HDC) ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568

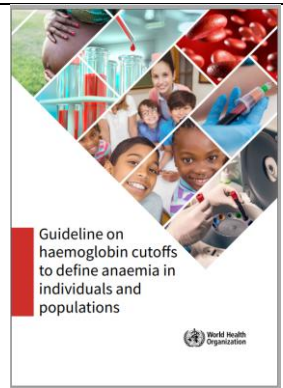
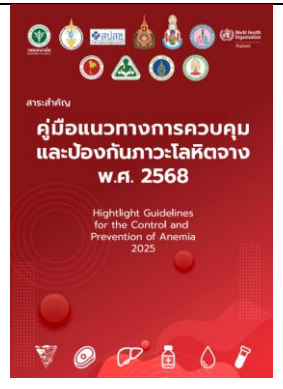
สำนักโภชนาการ พิจารณาการกำหนดค่าเป้าหมายตัวชี้วัด เพื่อเฝ้าระวังภาวะโลหิตจาง ตามเกณฑ์การประเมินปัญหาโลหิตจางในกลุ่มประชากรเชิงสาธารณสุขตาม WHO ปี 2017 ไว้ในระดับ Mild คือ น้อยกว่าร้อยละ 20 จนปีปัจจุบัน 2568 พบร้อยละ 19.42 ซึ่งบรรลุค่าเป้าหมายตัวชี้วัดเฝ้าระวังภาวะโลหิตจางตามเกณฑ์การประเมินปัญหาโลหิตจางในกลุ่มประชากรเชิงสาธารณสุขตาม WHO ปี 2017 ระดับ Mild คือ น้อยกว่าร้อยละ 20

แต่อย่างไรก็ตามเขตสุขภาพที่ 2, 3, 7, 8, 11 และ 12 ยังควรมีการดำเนินงานที่เข้มข้นอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างความตระหนักหรือให้ความรู้แก่พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ในการให้ความสำคัญต่อการคัดกรองภาวะโลหิตจางในเด็ก เพื่อให้แก้ไขปัญหามาให้ทันทั่วทั้งที่ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 4

ความท้าทายในการขับเคลื่อนงานควบคุมและป้องกันภาวะโลหิตจางของไทย โดยสำนักโภชนาการมีมาตรการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพดี ห่างไกลจากภาวะโลหิตจาง ตั้งแต่วัยเด็กโดยการคัดกรองเพื่อประเมินความเสี่ยงและ มาตรการให้ยาคูเสริมธาตุเหล็ก ส่งเสริมให้บริโภคอาหารที่เป็นแหล่งของธาตุเหล็กผ่านแคมเปญ “เด็กฉลาดด้วยธาตุเหล็ก” เมื่อโตขึ้นเป็นเด็กวัยเรียนก็มีมาตรการยาเม็ดเสริมธาตุเหล็ก สำหรับหญิงวัยเจริญพันธุ์ที่เตรียมพร้อมเข้าสู่การตั้งครรภ์ ก็ส่งเสริมให้บริโภคอาหารที่ดี มีมาตรการยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและ

กรดโฟลิก ตามชุดสิทธิประโยชน์ รวมทั้งมีมาตรการจัดการด้านสภาพแวดล้อม เช่น โครงการ “สาวไทยแก้มแดง” เพื่อให้หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่มีความพร้อมจะตั้งครรภ์ได้รับการส่งเสริมความรู้ การคัดกรองภาวะโลหิตจาง และการบริโภค Supplement ที่เหมาะสมกับความต้องการของร่างกาย

- ข้อมูล สารสนเทศ ที่นำมาใช้

ชื่อ	เข้าถึงได้จาก	รูป
1. Global nutrition targets 2025: Anaemia policy brief	https://www.who.int/publications/i/item/WHO-NMH-NHD-14.4	
2. Guideline on haemoglobin cutoffs to define anaemia in individuals and populations โดย World Health Organization, 2024	https://www.who.int/publications/i/item/9789240088542	
3. สารสำคัญ คู่มือแนวทางการควบคุมและป้องกันภาวะโลหิตจาง พ.ศ.2568 สำหรับบุคลากรสาธารณสุข	https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/book/download/?did=223439&id=131970&reload=	

4. คู่มือแนวทางการควบคุมและป้องกันภาวะโลหิตจาง โดยสำนักโภชนาการ, 2563	https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/book/213240	
5. แผ่นพับ เด็กฉลาดด้วยธาตุเหล็ก สำหรับประชาชน	https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/book/download/?did=223439&id=131971&reload=	
6. Poster เด็กฉลาดด้วยธาตุเหล็ก	https://nutrition2.anamai.moph.go.th/th/anemia/223211	